



CORPORAȚIA
DE FINANȚARE RURALĂ

RAPORT ANUAL 2010

CONȚINUT:*Mesaj din partea Președintelui**Cadrul economic și juridic**Activitatea de creditare**Structura organizatorică și rețeaua de centre regionale**Tehnologii informaționale.**Rezultate financiare*

Indicatorii principali pentru anul 2010		
Active, mln lei	(picul sezonier)	342,1
	(31.12.2010)	267,3
Capital, mln lei		90,7
Profit Net, mln lei		5,7
Împrumuturi acordate, mln lei		
	(picul sezonier)	189,1
	(31.12.2010)	107,0
Clienți AEIC		214
Clienți CD		651
ROA		1,90%
ROE		6,99%

MISIUNEA NOASTRĂ

Acordarea serviciilor financiare fermierilor și antreprenorilor la condiții favorabile și în felul acesta contribuirea la dezvoltarea rurală, în corespundere cu strategia Moldovei de reducere a sărăciei.

Mesaj din partea Președintelui



Stimați acționari și utilizatori ai acestui raport! Am onoarea să vă prezint activitatea desfășurată de Corporația de Finanțare Rurală în anul 2010 și rezultatele acesteia.

În anul 2010 am avut un mediu de activitate contradictoriu. Pe de o parte, au continuat efectele crizei economice, manifestate prin o pasivitate generală a economiei. Din partea cererii pentru resurse financiare,

Corporația a primit un număr mare de solicitări din partea afacerilor de a finanța diverse activități. Totodată, doar o parte mică a acestei cereri reprezintă o cerere solvabilă, din partea afacerilor cu capacitate stabilă de plată. La rîndul său și performanța asociațiilor de economii și împrumut nu a indicat tendințe pozitive care să încurajeze creșterea de mai departe. Pentru că sporirea volumelor de creditare într-un asemenea mediu economic nefavorabil conduce inevitabil la supra-îndatorarea clienților, volumul creditării a fost limitat conștient de către Direcția Executivă, și același fapt a fost recomandat tuturor asociațiilor cu care am colaborat.

Corporația a avut pentru acest an sarcina de a gestiona cu prudență maximă operațiunile sale, pentru a nu admite înrăutățirea calității activelor și a stabili indicatorii respectivi. Totodată, am avut sarcina de a ajuta asociațiile de economii și împrumut parteneri în recuperarea din criză, în situația în care un număr mare din ele s-au confruntat cu probleme financiare grave. Considerăm că aceste scopuri pentru anul 2010 au fost atinse.

Întreg anul 2010 a fost marcat de o concurență acerbă între actorii pieței de creditare pentru clientela solvabilă. Este încurajator faptul că atât sectorul financiar cât și cel real manifestă interes pentru o creștere și dezvoltare de mai departe. În acest context, Corporația a elaborat și a lansat pentru clienții săi o serie de produse noi, cu dobânzi foarte avantajoase, destinate practic tuturor sectoarelor economice, dar mai ales agriculturii.

Toate acestea ne dau speranțe că odată cu stabilizarea scenei politice și economice în țară, în 2011 vom avea un mediu de afaceri mai favorabil și vom atinge scopuri de dezvoltare mai ambițioase.

Cu mult respect,

Ion Gangura, Președinte

Cadrul economic și juridic



Statisticile macroeconomice la nivel național disponibile pentru primele 9 luni ale anului 2010 au constatat o creștere a economiei de circa 6% pentru primele trei trimestre ale anului. Este raportată o creștere de 6.3% a volumului producției industriale, creștere de 8.7% a volumului producției agricole, și o creștere similară a sectoarelor prestatoare de servicii (comerț, transporturi, servicii cu plată). Totodată, statisticile denotă că, necătînd la creșterea înregistrată în 2010 față de 2009, nici unul din sectoarele economiei naționale nu a revenit la nivelul înregistrat în anul 2008. Totuși, această evoluție este încurajatoare.

Similar evoluției sectoarelor economiei, în primele trei trimestre ale anului 2010 atât importul cît și exportul au crescut cu 15.5% și

12.9% respectiv. La fel, nivelul acestora nu a atins nivelul din anul 2008, iar deficitul balanței comerciale a țării s-a majorat. Indicele prețurilor de consum pentru primele trei trimestre a constituit 107.2% față de perioada similară a anului 2009, dar în același timp salariul mediu lunar (real) al unui salariat din economia națională a crescut în această perioadă cu doar 0.5%. din păcate, trebuie să facem concluzia că capacitatea de cumpărare a populației în mediu s-a redus, atrăgînd după sine scăderea nivelului de trai și reducerea mijloacelor disponibile ale populației pentru economii și investiții. Volumul remitențelor de la cetățenii care muncesc peste hotare în 2010 a crescut față de 2009 cu circa 6%, atingînd cota de 24% din PIB. Avînd în vedere stagnarea sectoarelor investiționale, majoritatea acestor remitențe au fost utilizate la consum.

Sectorul financiar a încheiat anul 2010 pozitiv. Indicatorii rentabilității pe sectorul bancar constituie 0,54% pentru ROA și 3,04% pentru ROE. De asemenea, pe sistemul bancar s-a atestat o îmbunătățire a calității portofoliilor de credite, rata creditelor neperformante constituind 11,25% din total portofoliu, față de 17,66 cu un an în urmă.

Sectorul asociațiilor de economii și împrumut a finalizat trei trimestre ale anului 2010 cu pierderi de 8,7 mln MDL, dublu față de pierderile înregistrate în aceeași perioadă a anului 2009. Activele totale ale rețelei de asociații s-au redus în trim III al 2010 la 350 mln, adică cu 5 procente față de trim III al anului precedent. Portofoliul total de împrumuturi acordate membrilor s-a menținut la 315 mln MDL, la fel ca și provizioanele la împrumuturi acordate care s-au menținut la 31 mln. Capitalul asociațiilor în ansamblu pe rețea s-a redus al doilea an consecutiv cu 8 mln lei (9.8 milioane lei reducere în 2009). Totodată, numărul de membri ai rețelei, care includea în 2009 121 mii persoane, a crescut pînă la 135 mii persoane în trei trimestre ale 2010. Datele pentru sfîrșitul anului 2010 nu sunt disponibile.

Activitatea de creditare

Activitatea de creditare a Corporației în anul 2010 a fost marcată de o anumită reducere de volume, ca urmare a politici mai prudente adoptate la creditarea AEÎ în anul precedent 2009 și în 2010. La fel ca și în anii precedenți, evoluția portofoliului a fost pronunțat sezonieră, cauzată de ponderea majoritară a împrumuturilor acordate pe termen scurt și a împrumuturilor acordate agriculturii. Portofoliul maxim de împrumuturi acordate a atins pe parcursul anului a constituit 189,1 mln lei, sau 86% de la nivelul maxim atins în anul precedent. Din acest volum total, 122.0 mln lei au fost acordați asociațiilor de economii și împrumut și 67.1 mln lei au fost alocați creditării directe.



Structura portofoliului de împrumuturi a fost formată la 65% din creditarea asociațiilor de economii și împrumut și 35% din creditarea directă a afacerilor rurale, acest raport fiind caracteristic perioadei de vîrf de sezon.

La sfîrșitul anului portofoliul de împrumuturi acordat AEÎ s-a redus la 43.6 mln lei, minimul sezonier, iar împrumuturile acordate la creditarea directă au constituit 65 mln lei. Valoarea minimă de sezon a portofoliului total de împrumuturi acordate s-a înregistrat la sfîrșitul anului (luna decembrie) în sumă de 107 mln lei, cu un raport de 41:49 între creditarea AEÎ și creditarea directă respectiv.

Calitatea portofoliului total de împrumuturi acordate a fost caracterizat de indicatorul împrumuturilor neperformante PAR>30 zile, care la 31.12.2010 a fost de 9,96%.

Creditarea AEÎ

Pe parcursul anului produsele acordate de Corporație clienților săi au fost următoarele. Asociațiile de economii și împrumut au putut beneficia de împrumuturi pe termen scurt. Pe termen mediu de 2 și 3 ani AEÎ au putut obține împrumuturi pentru mici investiții agricole ale membrilor (asigurate și neasigurate cu gaj de membri). La fel ca și în toți anii de colaborare, toate împrumuturile acordate de Corporație asociațiilor de economii și împrumut au fost neasigurate (fără gaj).

În 2009, Corporația a avut solduri active în 214 asociații de economii și împrumut. Trebuie să menționăm că pe parcursul anului cu majoritatea asociațiilor a fost dusă o politică de creditare foarte prudentă; s-au urmărit atent nivelul împrumutului mediu în fiecare asociație. De asemenea, a fost urmărit nivelul de îndatorare în fiecare sat/localitate în care funcționează asociația de economii și împrumut. Aceste eforturi au fost și vor continua să fie întreprinse pentru a susține efortul global de evitare a supra-îndatorării și pentru a asigura o dezvoltare prudentă, dar sigură a asociațiilor în continuare. Astfel, împrumutul mediu pentru un membru AEÎ acordat de AEÎ care au colaborat cu Corporația a variat în jurul sumelor de 6,500-8,500 lei, iar împrumutul maxim în majoritatea asociațiilor nu a depășit 15,000 lei per membru sau 22,500 per familie. Astfel, împrumutul mediu s-a încadrat în standardele clasice de microfinanțare, nedepășind valoarea de 50% din PIB pe cap de locuitor din țară.

Un număr mare de AEÎ în anul 2010 nu au beneficiat de împrumuturi de la Corporație din cauza indicatorilor financiari insuficienți și problemelor ce țin de calitatea activelor. Totuși, cu majoritatea acestora a fost dus un lucru foarte intens de rehabilitare financiară și asanare a portofoliilor de împrumuturi; cele mai mari eforturi au fost direcționate spre recuperarea împrumuturilor restante de la debitorii asociațiilor (majoritatea loc – împrumuturi mari și concentrări în cadrul grupurilor). În rezultatul acestor eforturi de asistență, inclusiv juridică, se estimează că mai multe asociații necreditate în 2010 vor putea relansa activitatea și beneficia de împrumut de la Corporație în 2011.

Calitatea portofoliului de împrumuturi acordate asociațiilor de economii și împrumut în 2010 s-a menținut la valori relativ constante, iar la sfârșitul anului indicatorul PAR>30 zile a constituit 10,7%.

Creditarea directă

Volumul creditării directe a înregistrat o ușoară scădere pe parcursul anului 2010, dar a reluat tendința de creștere în trimestrul IV. Astfel, volumul creditării directe la începutul anului a constituit 69,9 mln lei, iar la sfârșitul anului 63,4 mln lei. Motivul scăderii a fost politica mai prudentă adoptată de Corporație în creditarea tuturor tipurilor de clienți, pe parcursul anului fiind acordate împrumuturi în sume mici.

La creditarea directă în anul 2010 a fost extins grupul-țintă de clienți. Suplimentar la întreprinderile micro și mici, din a doua jumătate a anului, în clientela țintă au fost incluse și persoanele fizice la beneficiari de împrumuturi. Este important să menționăm că la creditarea persoanelor fizice sunt vizate două segmente diferite de clienți. Primul segment de persoane fizice sunt antreprenorii individuali care conduc mici afaceri fără a înregistra întreprinderi. Al doilea segment vizează persoanele fizice ce solicită împrumuturi pentru necesități personale ce nu țin de afaceri.

Pentru a relansa creșterea pe această direcție, începând cu luna septembrie 2010 Corporația a remodelat produsele oferite clienților pe toate segmentele. Au fost revizuite ratele dobânzilor la toate produsele, elaborate produse noi pentru segmentele noi de clienți-persoane fizice. Au fost elaborate produse promoționale în special în domeniul agricol. Astfel, în trimestrul 4 al anului Corporația a propus clienților dobânzi foarte avantajoase, grafice de rambursare comode pentru clienți, iar pentru clienții fideli - și împrumuturi fără gaj. Majoritatea împrumuturilor acordate, însă, au fost asigurate pe deplin cu gaj.

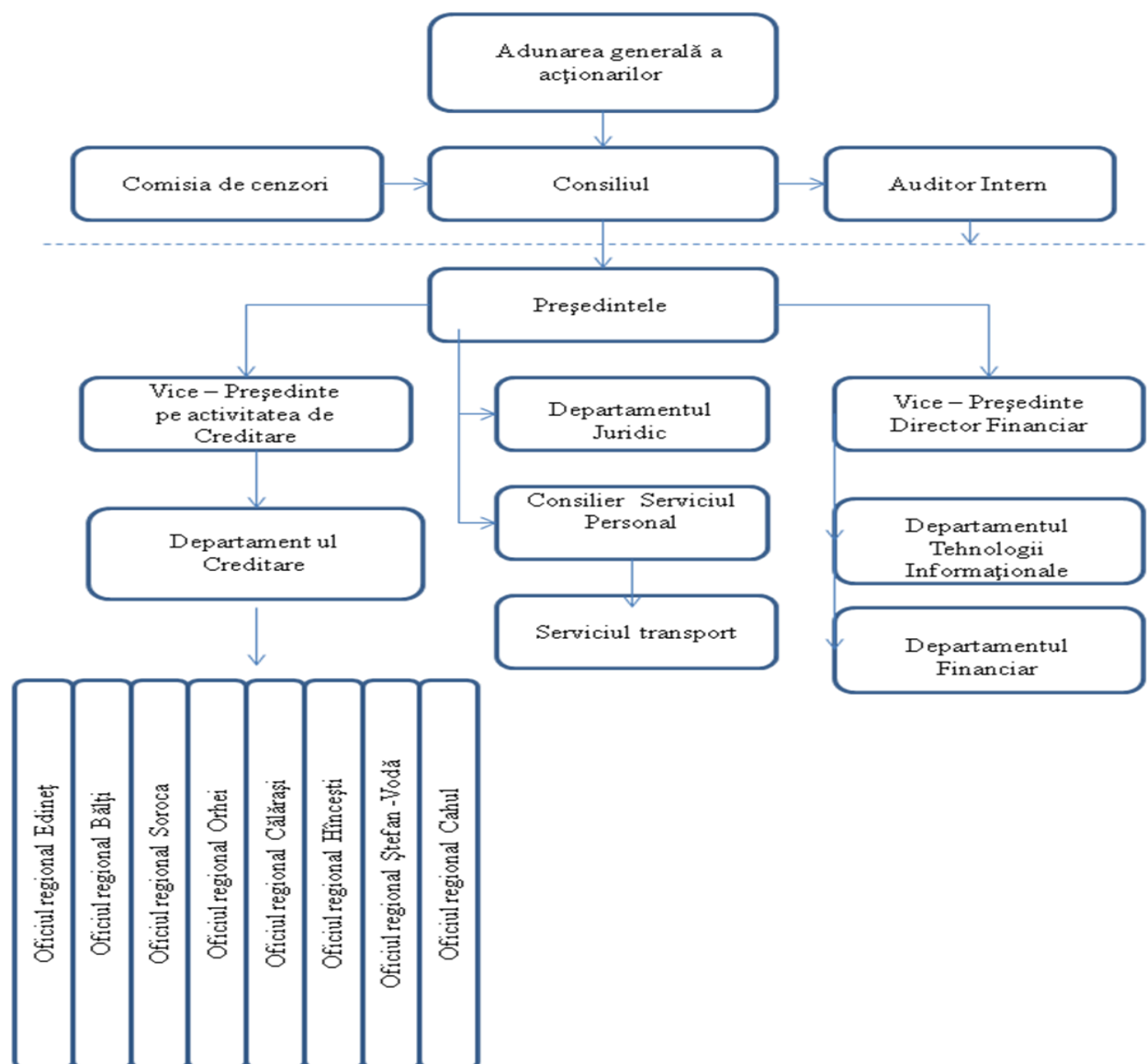
Din total portofoliul la creditarea directă, împrumuturile acordate sectorului agricol au constituit 25%; circa 7% au revenit industriei; 23% au fost amplasate în sectorul prestării serviciilor, inclusiv servicii agrotehnice. Ponderea sectorului de comerț a constituit circa 35%, și încă circa 5% au fost acordate în scopuri de personale și de consum. Comitetul de creditare a urmărit atent pe parcursul anului concentrarea riscurilor în sectoarele creditate, pentru a asigura faptul ca nici un sector nu expune excesiv la risc portofoliul. În mod similar, portofoliul a fost echilibrat după factorul finanțat de împrumuturile acordate: 38% din portofoliul la creditarea directă au finanțat imobile și plantații multianuale, 31% echipamente și utilaje și 31% mijloace circulante.

Mărimea medie a unui împrumut aflat în portofoliul Corporației la sfârșitul anului 2010 la creditarea directă a constituit 108 mii lei. Calitatea portofoliului la creditarea directă a fost relativ constantă pe parcursul anului, iar indicatorul împrumuturilor neperformante la 31.12.2010 (PAR>30 zile) a constituit 7,8%.

Structura organizatorică și rețeaua centrelor regionale

Structura organizațională a Corporației a suferit modificări pe parcursul anului 2010, pentru a ajusta la necesități.

Figura 1



La 31.12.2010 numărul de angajați de bază ai Corporației a constituit 49 persoane, dintre care 21 specialiști de creditare. Pe parcursul anului au fost eliberate din funcție 5 persoane, și altele 6 au fost angajate la posturile vacante. Totodată, din aceste 6 angajări, 2 persoane au fost promovate la funcții de specialist de creditare regional.

Rețeaua oficiilor regionale a Corporației de Finanțare Rurală este reprezentată în continuare de 8 oficii în orașele Călărași, Soroca, Bălți, Hîncești, Ștefan Vodă, Cahul, Edineț și Orhei.

Tehnologii informaționale

Pe parcursul anului 2010 Departamentul Tehnologii Informaționale a continuat lucrul asupra îmbunătățirii programelor software aflate în utilizare la Corporație.

Astfel, la capitolul Evidența Împrumuturilor, au fost introduse mai multe îmbunătățiri în programul Evida. Odată cu implementarea produselor noi, a fost nevoie de introdus metode noi de clacul al dobânzii și formare a graficelor de rambursare a împrumuturilor, care să producă automat anuități, capitalizări de dobândă, etc. A fost îmbunătățită evidența automatizată a împrumuturilor în stare de acumulare și celor în stare de neacumulare, și tranziția lor de la o stare la alta.

La capitolul Evidența Contabilă, în Evida au fost operate îmbunătățiri ce țin de componenta de configurare a conturilor contabile pentru activele și obligațiunile purtătoare de dobândă. A fost îmbunătățită evidența valorilor mobiliare de stat, evidența contabilă multivalutară inclusiv reevaluarea soldurilor valutare, etc.

La capitolul Monitorizare, a fost implementat un modul ce permite acumularea rapoartelor de monitorizare a clienților și formarea planului calendaristic al vizitelor de monitorizare efectuate, în scopul urmăririi lucrului efectuat de specialiștii de creditare. De asemenea, au fost adăugate rapoarte privind clienții problematici pentru utilizare de către Departamentul Juridic în procedurile de judecată.

La capitolul General, în Evida a fost îmbunătățită procesarea în bloc a documentelor contabile, îmbunătățită interfața utilizatorului, precum și a fost sporită securitatea sistemului în relațiile cu utilizatorii cu drepturi limitate de acces.

De asemenea, au fost operate îmbunătățiri în programul software integrat 1C, la așa capitole cum sunt evidența resurselor umane, formarea rapoartelor financiare, au fost modificate unele documente de evidență bancară, precum și au fost fortificate drepturile de acces ale utilizatorilor.

La nivel general de sistem informațional, a fost implementat serviciul SMS Info – serviciu de generare automată a mesajelor sms pentru informarea clienților despre sumele scadente lunar. De asemenea, a fost menținut și îmbunătățit WebSite-ului Corporatiei.

În afară de serviciile prestate în interiorul Corporației, Departamentul Tehnologii Informaționale a oferit suport și utilizatorilor externi de software produsă de Corporație. Astfel, a fost acordată asistență intensivă pe parcursul anului la circa 50 asociații de economii și împrumut care utilizează computer și Evida. Asistența a cuprins așa domenii ca consultanță în utilizarea programului, instalare și configurare de program, menținerea echipamentului, precum și programarea unor module de evidență a fidejuserilor și monitorizare a creditelor problematice pentru AEÎ.

Pe parcursul anului a fost acordată asistență și oferite servicii și altor parteneri care folosesc programul de evidență Evida – Unitatea de Implementare a Programelor IFAD în Moldova, Directoratul Liniei de Credit al Ministerului Finanțelor, Primăria Chișinău. Pentru acești parteneri au fost programate forme noi de raportare, au fost ajustate conform necesităților rapoartele existente, au fost adăugați noi indicatori de monitorizare cantitativi și calitativi, precum și oferită instruirea necesară utilizatorilor.



Rezultate financiare

Prezentarea detaliată a rezultatelor financiare este disponibilă în raportul financiar anual pentru anul 2010. Datele și indicatorii financiari din continuare reprezintă valori indicate de rapoartele financiare neverificate de auditorii externi. Raportul financiar verificat de audit va fi disponibil pe pagina web a Corporației în trimestrul II al anului 2011.

Actiunile Corporației la sfârșitul anului 2010 au constituit 267 milioane lei, înregistrând o scădere față de anul precedent 2009 cu 20%. Scăderea activelor a avut loc planificat pe parcursul anului, urmărindu-se limitarea riscurilor excesive pe timp de criză. În special a fost optimizată structura financiară a bilanțului contabil, în cadrul căreia au fost planificat reduse expunerile riscante la capitolul datorii. Au fost rambursate anticipat majoritatea creditelor în valută străină, care comportau un risc sporit valutar pentru Corporație.

Lichiditățile au fost gestionate pentru a asigura plasarea cât mai sigură a resurselor temporar libere ale Corporației, majoritatea plasamentelor fiind efectuate pe termen scurt în valori mobiliare de stat. Acestea au fost preferate față de plasamentele la conturi de depozit bancar, oferind o rentabilitate mai bună, deși totuși limitată.

Bugetul operațional total al Corporației a fost respectat, reușindu-se o economie de 552,0 mii lei. Rata cheltuielilor operaționale, calculată ca total cheltuieli operaționale divizate la media anuală a portofoliului de împrumuturi a constituit 9,04%, iar în raport cu total active – 4,88%.

Profitul net înregistrat de Corporație în anul 2010 a constituit 5,7 mln lei; în rezultat capitalul propriu al Corporației a atins valoarea de 90,7 mln lei la sfârșitul anului, ceea ce constituie o creștere cu 5% față de anul precedent. Rentabilitatea activelor ROA la sfârșitul anului a constituit 1,9%, iar rentabilitatea capitalului ROE 6,64%.

Raportul de audit extern va fi disponibil în trimestrul II al anului 2011.